Safranbolu: Poklad UNESCO, ktorý ukazuje Turecko, aké z pláží nepoznáte

2.10.2026 - Beáta Čúzyová | Invia.sk

Keď sa povie dovolenka v Turecku, pravdepodobne si predstavíte pláže Tureckej riviéry, rušný Istanbul alebo rozprávkovú krajinu Kappadokie. Len málokomu napadne Safranbolu. V kopcoch severného Turecka sa pritom ukrýva mesto s dláždenými uličkami, bazármi a tradičnými osmanskými domami, ktoré dodnes pripomínajú časy, keď tadiaľto prechádzali obchodné karavány medzi Východom a Západom. Nejde pritom o skanzen vytvorený pre turistov. Za drevenými okenicami sa stále býva, v malých dielňach pokračujú remeselníci vo svojej práci, z minaretov znie volanie k modlitbe a niekdajšie karavanseraje či osmanské sídla dostali nový život ako hotely a reštaurácie. Vďaka mimoriadne zachovanej architektúre a urbanizmu patrí Safranbolu od roku 1994 do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Ak chcete počas cesty po Turecku na chvíľu vymeniť plážové rezorty za poriadnu dávku histórie, práve ste našli správnu adresu.

Kedysi tadiaľto prechádzali karavány

Za honosnými domami sa skrýva príbeh obchodu medzi Orientom a Európou. Safranbolu ležalo na významnej trase spájajúcej východ a západ a už v 13. storočí sa stalo **dôležitou zastávkou obchodných karaván.** S nimi prichádzali ľudia, tovar aj peniaze a počas 17. storočia dosiahlo sídlo svoj najväčší rozkvet. Prosperita sa postupne pretavila do domov, kúpeľov, mešít, trhovísk aj hostincov určených pre obchodníkov.

Keď význam karavánových ciest s rozvojom železníc upadol, Safranbolu prišlo o niekdajšiu obchodnú úlohu. Táto zmena mu však paradoxne pomohla uchovať pôvodnú podobu. Zatiaľ čo mnohé sídla prešli výraznou prestavbou, tu **zostala veľká časť tradičnej zástavby zachovaná.** UNESCO oceňuje nielen jednotlivé stavby, ale celý urbanistický celok a spôsob, akým sa počas stáročí prispôsoboval kopcovitému terénu.

Základné informácie o Safranbolu

Krajina: Turecko
Región: provincia Karabük, severné Turecko
UNESCO: od roku 1994
Čím je známe: tradičné osmanské domy, historické bazáre, karavanseraje, hammamy a šafran
Ideálne pre: milovníkov histórie, architektúry, fotografie a tureckej kultúry
Koľko času si vyhradiť: minimálne 1 celý deň, ideálne 2 dni

Domy sú atrakciou samy osebe

Najväčšou pýchou Safranbolu nie je jeden monumentálny palác ani slávna mešita. Je ňou samotné mesto. **Staré štvrte vypĺňajú tradičné domy s kamennou spodnou časťou, drevenou konštrukciou a vysunutými hornými poschodiami.** Rovnako premyslené boli interiéry. Miestnosti sa často otvárali do centrálnej haly nazývanej *sofa* a nechýbali v nich drevené obklady, vstavané skrine, kozuby, police či lavice. Niektoré stropy zdobili prepracované rezby a maľby. Domy teda neboli iba reprezentatívnymi sídlami bohatých rodín, ale priestormi navrhnutými podľa každodenného života svojich obyvateľov.

UNESCO chráni tri odlišné časti – **Çukur, Kıranköy a Bağlar**. Çukur tvorí tradičné obchodné jadro s dielňami remeselníkov, Kıranköy bol v minulosti nemoslimskou štvrťou s odlišným charakterom zástavby a Bağlar slúžil ako letná rezidenčná oblasť s domami obklopenými záhradami. Práve ich rozdielnosť ukazuje, že hodnota Safranbolu nespočíva iba v pekných fasádach, ale v zachovanom obraze života celého osmanského sídla.

Čo vidieť v Safranbolu?

Najlepšie urobíte, ak sa **do starého centra Çarşı vydáte pešo.** Kľukaté uličky, malé námestia, remeselnícke dielne a výhľady medzi domami sú samy osebe súčasťou návštevy. Niekoľko zastávok by však vo vašom itinerári chýbať nemalo:

- **Cinci Hanı** – karavanseraj zo 17. storočia pripomína obdobie, keď tadiaľto putovali obchodníci so svojím tovarom. Dnes má budova nové využitie, no stále si zachováva pôvodný charakter.
- **Cinci Hamamı** – osmanské kúpele z rovnakého obdobia, ktoré sú stále v prevádzke. Ak chcete návštevu pamiatok vymeniť za autentický turecký hammam, lepšiu kulisu si možno ani nemožno priať.
- **Yemeniciler Arastası** – starý cechový bazár tvorený desiatkami drevených obchodíkov, v ktorých sa kedysi vyrábala tradičná obuv *yemeni*.
- **Köprülü Mehmet Paşa Camii** – mešita otvorená v roku 1661. V jej areáli nájdete aj staré slnečné hodiny.
- **Múzeum histórie mesta** – sídli v niekdajšej vládnej budove z roku 1904 a pomôže vám poskladať príbeh mesta do súvislostí.
- **Hodinová veža** – pochádza z roku 1797 a stojí na vyvýšenom mieste nad starou zástavbou.
- **Hıdırlık Tepesi** – jeden z najlepších bodov, odkiaľ si môžete charakteristické strechy a domy pozrieť zhora.

Okolie Safranbolu ponúka príjemnú zmenu pre každého, komu po celom dni medzi domami začne chýbať príroda. Krajina je pretkaná údoliami, lesmi, jaskyňami a kaňonmi, takže pobyt nemusí zostať iba pri kultúrnych pamiatkach. K známym výletným miestam patrí **Tokatlı Canyon** a neďaleký historický **İncekaya Aqueduct**. Nad kaňonom sa nachádza aj presklená vyhliadka **Kristal Teras**, ktorá preverí, ako veľmi dôverujete niekoľkým vrstvám skla pod nohami. Ďalšou možnosťou je **jaskyňa Bulak (Mencilis)** alebo dedina **Yörük**, kde sa zachovali ďalšie ukážky tradičnej miestnej architektúry.

Safranbolu bez šafranu? To by nešlo

Názov vám už možno napovedal. **Safranbolu je úzko spojené so šafranom, jedným z najdrahších korení sveta.** Získava sa z kvetov *Crocus sativus*, pričom cenné sú iba drobné červené blizny. Zbierajú sa ručne a na malé množstvo výsledného korenia sú potrebné tisíce kvetov. V miestnych obchodíkoch sa s ním stretnete v rôznych podobách – od samotného korenia cez sladkosti až po ďalšie regionálne výrobky. Ak teda hľadáte suvenír, ktorý má k navštívenému miestu skutočný vzťah, siahnite po šafrane.

Sladká zastávka menom lokum

Pri potulkách centrom pravdepodobne narazíte aj na tureckú sladkosť *lokum*. **V Safranbolu má dlhú tradíciu a predajne ponúkajú množstvo variantov** – s pistáciami, orechmi, kokosom či, ako inak, šafranom.

K sladkému si dajte tureckú kávu alebo čaj a na chvíľu vypustite zo zreteľa zoznam pamiatok. Práve

pomalšie tempo tomuto miestu pristane. Namiesto naháňania atrakcií si sadnite k bazáru, sledujte remeselníkov pri práci alebo sa zatúlajte do bočnej uličky, ktorú ste pôvodne vôbec nemali v pláne navštíviť.

Kedy navštíviť Safranbolu?

Na rozdiel od prímorských letovísk nie je Safranbolu destináciou, do ktorej sa cestuje za horúcim letom a morom. Väčšinu času strávite chôdzou po meste a okolí, preto je príjemné vyhnúť sa teplotným extrémom. **Jar a jeseň ponúkajú príjemné podmienky na prehliadku ulíc aj výlety do okolia.** V lete počítajte s vyššími teplotami, výhodou sú však dlhé dni, počas ktorých stihnete spojiť kultúru s prírodou.

Jeseň má ešte jeden tromf – je spojená so zberom šafranu. Zima zase prináša úplne odlišnú atmosféru. Keď strechy tradičných domov prikryje sneh, Safranbolu pôsobí takmer rozprávkovo, no treba počítať s chladným počasím a podľa podmienok aj s náročnejším cestovaním.

Ako sa dostať do Safranbolu?

Safranbolu leží vo vnútrozemí severného Turecka, približne 10 kilometrov od mesta Karabük. Z prímorských rezortov Tureckej riviéry preto nejde o praktický jednodňový výlet. Oveľa lepšie zapadne do poznávacej cesty severom krajiny alebo itinerára, ktorý zahŕňa Istanbul či Ankaru. Do oblasti premávajú diaľkové autobusy a najbližšiu železničnú stanicu nájdete v Karabüku. Ak cestujete autom, získate zároveň väčšiu voľnosť pri objavovaní kaňonov a ďalších miest v okolí.

Turecko, ktoré pri hotelovom bazéne nespoznáte

Safranbolu nepotrebuje jednu veľkolepú atrakciu, ku ktorej by smerovali všetci návštevníci. Jeho čaro vzniká z detailov – drevených domov nakláňajúcich sa nad úzkymi ulicami, remeselníckych dielní, vône kávy a šafranu, starých hammamov aj hostincov pripomínajúcich časy obchodných karaván. **Ak už poznáte pláže Antalye, rušný Istanbul alebo rozpŕavkovú Kappadokiu, Safranbolu vám ukáže ďalšiu vrstvu Turecka.**

https://www.invia.sk/blog/safranbolu-poklad-unesco-ktory-ukazuje-turecko-ake-z-plazi-nepoznate